

Communio

LIBERALKATOLSK KYRKOTIDNING NR 4 2008 ÅRG 40

Pris 30:-

Julens Mystik

Vad är det som gör att alla människor, när julen närmar sig, kommer i ett tillstånd, som kallas för julstämning. En speciell känsla, som tillhör jultiden.

Är det för att man under hela december månad gör gatorna vackra med allehanda ljus och girlanger, julmusik spelas medan vi vandrar runt i pyntade affärslokaler? Nej, det kan inte bara vara det, för på landet, i stillheten, kan man också komma i detta underbara tillstånd och många gånger mycket lättare för där råder alltid frid och harmoni. Om vi försöker att förstå, hur denna härliga frid kommer över oss, visar det sig, att det ofta är när man av en eller annan anledning kommer i kontakt med ett gammalt minne och därmed glömmet allt omkring oss, så att man plötsligt känner en förunderlig stillhet och frid strömma igenom sig. I det ögonblicket blir man som ett barn på nytt. Julen har inget med alla de yttre tingen att göra, det är något, som ska ske inom oss själva, i våra hjärtan och sinnen.

Vi måste lära oss att utveckla denna möjlighet för att kunna sätta oss själva i detta tillstånd av frid. Och här kan vi använda oss av en urgammal filosofi, som de visaste bland människorna har känt till. Den, som ligger till grund för alla religioner och som ständigt danar den mystiska delen av alla de bestående religionerna. En verklig julstämning må ha sitt ursprung i dessa mysterier.

Forts. sid 2

Biskopens spalt

När jag skriver detta är det den 3:e söndagen i Advent och huvudtanken är Kärlek.

Av de fyra ”steg” vi måste ta, symboliserade av Advents fyra söndagar, för att nå meningen med julen är nog den här söndagen den viktigaste. För utan kärlek till Gud och till våra medmänniskor kan vi inte uppleva mysteriet och finna frid och enhet med Kristus.

Lyfter ögonen från bildskärmen och tittar ut genom fönstret på ett vitt landskap, och första tanken blir – hur vackert det kan vara med snötyngda träd och buskar. Snö som ett skyddande täcke över växtriket som om några månader skall vakna upp och börja spira igen.

Detta är också en symbol för Guds kärlek till oss människor – att även vi har möjlighet att vakna upp, få att spira och få oss att växa i vår gudsmedvetenhet.

För den skull är viktigt för var och en av oss, att kunna stanna upp och bli stilla. Var vi än befinner oss, i en kyrka, i hemmet tillsammans med familj, kanske ensam vid radio eller TV eller ute i arbetslivet, är det viktigt att fånga en stund då och då ”och titta ut genom fönstret” för inre betraktelse, inte bara i juletid utan regelbundet varje dag.

För många människor är adventstiden den tid på året då hon är som mest stressad på grund av alla krav och förberedelser inför julen.

Då är det speciellt viktigt att kunna stanna upp en stund och bli stilla ”och titta ut genom fönstret” så att inte julens mening går förlorad – den som det berättas om i julens evangelium, att ett barn

som föds i ett stall i Bethlehem, lindas och läggs i en krubba. Att lämna julens glam och stöj för en stund och få uppleva julens mysterium, inkarnationen – är viktigt för alla. Berättelsen i S:t Lukas evangelium, om vad som utspelades i Betlehem för 2000 år sedan är något mycket mer än bara historia.

Bibeln liksom kyrkoårets alla högtider talar till oss med ett symbolspråk. Det handlar om dig och mig som skapade till Guds avbild och vår väg mot Gud. Julevangeliet visar på att vi måste bli som barn på nytt för att kunna nå Gud. Den Gud som finns i oss alla.

Ett nyfött barn är fri från alla fördomar och all själviskhet. Dess tankar är rena, ja hela varelsen är ren. Så måste också vi vara för att kunna nå Gud helt och fullt.

Då Gud skulle inkarnera i Jesusbarnet så var det fullbelagt i alla härbärgen, så berättas det i evangeliet.

Är våra hjärtan fyllda av materiella ting då finns det inget härbärke, ingen plats, för vårt möte med Gud i oss.

Berättelsen om, under vilka enkla förhållanden konungarnas konung föddes, säger oss också hur enkelt och okomplicerat - det vill säga hur fria från tankar - vårt inre måste vara inför mötet med Gud.

Julens frid - som vi kan uppleva den - är underbar men den är ändå ingenting mot den frid som den symboliserar.

För den symboliserar den frid som övergår allt förstånd, den frid som bor i deras hjärtan som lever i det eviga. Julens frid är symbolen för den frid som varje människa upplever - vid mysteriet - vid mötet med den inneboende Gudomen - Gud i oss.

Jag vill önska er alla en riktigt God Jul, en Fridfull Jul och en Välsignad Jul.

+Sten-Berthil

Julens Mystik

forts. från sid 1

En impuls, som varje religionsstiftare utsänder medan han går omkring och talar, är något som de visaste av hans samtida är öppna för, och som för dem leder till en frid som övergår allt förstånd, som är densamma som julfriden. För dem är det ett evigt tillstånd, och det kan det också bli för oss.

Vi är för ögonblicket i gång med att arbeta oss ut ur den djupaste materialismen och utvecklar under tiden konkret tänkande. Och människan utvecklar alltid sin medvetenhet på ett intensivt och ensidigt sätt, på så sätt att allt annat blir överflödigt och förvirrande medan utvecklingen sker. Därför är de idéer, som vi har mottagit från de stora lärarna, blivit materiella och den inre mystiken bortglömd. Det uppstår sköna filosofiska idéer, och några få är visa nog att föra dem vidare i deras ursprungliga form. Men det stora flertalet av mänskligheten kan inte lyfta sin medvetenhet upp till dessa höjder, de omskapar idéerna till något konkret, något som man kan ta på och känna, och med tiden, försvinner den inre meningen.

Således har det dessvärre också i stort sett gått med kristendomen. Vi liberalkatoliker ska vara mycket vakna och se till, att det inte går med samma sätt med våra stora och underbara ideal. Vi måste förstå, att bara när vi har det konkreta tänkandet under viljans kontroll, kan det bli tal om att mottaga impulser från idéernas värld – den abstrakta tankens värld – och bara när man utvecklat detta viljestyrande skapande tankesätt kommer man att kunna förstå Kristusvärlden.

I denna värld måste man utge sig själv som ett offer till gagn för mänskligheten,

Vi vet nu, varför goda, små, vänliga, människoskära julkänslor består av den förnimmelse som bara i ganska korta

Forts. sid 5

Samfundet Liberala Katolska Kyrkan
önskar alla en
Fridfull Jul och ett Gott Nytt År

Kvinnorna i kristenheten

Vår präst i Norrköping, Göran Werin, är mycket engagerad i den Franciskanska pilgrimsrörelsen där han blivit utsedd till Internationell Kapitelledare med uppdrag att ta fram ett tema som skall fungera som samtal under ett år under vandringar träffar och nationella kapitel. Temat blir "Att bryta med rädslan". I år är temat "Kvinnorna i Kristenheten" och har arbetats fram av den avgående samtalsledaren från Spanien, Pedro Sanz.

Mer information om den Franciskanska pilgrimsrörelsen hittar du på www.cdsf.org.

Fortsättning från nr 3, 2008.

Den katolska kyrkan föregår inte med gott exempel vad gäller att försvara mänskliga rättigheter, jämlikhet och icke-diskriminering av kvinnor. Kyrkan berättigar med sina handlingar och sitt språkbruk männens överhöghet över kvinnorna vilket har negativa konsekvenser för samhället av idag - exempelvis har våld mot kvinnor i hemmet sin grund i denna vrångbild.

I de kyrkor som har tagit beslutet att prästvigda kvinnor finns det vittnesmål om att männens överhöghet trots detta dominerar och att kvinnorna förpassas till underordnade och sekundära roller. Styrelseuppdrag och beslutsfattande reserveras ofta för manliga präster. Prästvigda kvinnor skickas inte sällan till små landsortsförsamlingar och i vissa fall så får de lägre lön än sina manliga kollegor.

6. Kvinnan och prästämbetet

Det första som måste sägas om detta är att fram till andra halvan av hundra-talet hade de kristna varken påve, biskop eller präster. Det fanns inte heller någon enhetlig organisation för kyrkorna, ingen kanonisk rätt eller hierarkisk struktur. Den tyske teologen Wolfgang Beinert säger att "den nuvarande ordningen med ett treledat ämbete mellan diakon, präst och biskop uppstår i definitiv form först under andra delen av hundra-talet. Fram till dess samexisterar flera former av ledarskap, sinsemellan ganska olika. Apostelns uppgift är det som man återkommer till. Därför kan man prata om biskoparna som efterföljare till apostlarna även om biskops-ämbetet i sin nuvarande form uppstod först i en postapostolisk period." Schillebeeckx skriver att "Kvinnorna... har ingen auktoritet, ingen jurisdiktion. Det är diskriminering. Uteslutandet av kvinnan ur vigningsämbetet är enbart en kulturell fråga som i dagens samhälle inte är logisk. Varför kan inte kvinnor celebrera nattvarden? Varför

kan inte kvinnor vigas till präster? Det finns inga argument för att motsätta sig kvinnliga präster. Därför är jag nöjd med den anglikanska kyrkans beslut att låta prästämbetet omfatta även kvinnorna. Jag anser att det är utgör en ekumenisk öppning mer än ett hinder eftersom många katoliker går i samma riktning."

Som Schillebeeckx nämner så har flertalet kristna kyrkor med början 1980¹ börjat prästvigda kvinnor. Bland dem den anglikanska kyrkan där det också finns kvinnliga biskopar. De enda historiska kyrkor som inte accepterar kvinnliga präster är den katolska kyrkan och de ortodoxa kyrkorna.²

I många delar av världen finns det prästbrist. Det finns miljoner av katolska församlingar, framförallt i Afrika och Latinamerika, som saknar präst på söndagen och vissa får bara besök av en präst någon gång om året. I sin encyklika *Kyrka av nattvard* lär påven ut att nattvarden är Guds viktigaste gåva till kyrkan. Vad är viktigast; söndagens nattvard eller att bevara traditioner som utestänger kvinnor från prästämbetet?

Många kvinnor känner en kallelse att bli präst. Det är ett andens tecken som man inte ska ignorera. Världskongressen om kvinnors möjlighet att prästvigas som ordnades i Dublin var inte radikal eller utmanande, men hängiven och trosfyll i sina krav på uppvärderande av det kvinnliga och kvinnors tillträde till prästämbetet.

"1976 publicerade Vatikanen en första förklaring till varför kvinnor inte ska prästvigas. Varför, frågade vi, ska inte en klok, hängiven, troende och döpt kvinna kunna bli präst? Svaret från Rom var: 'Kvinnorna är inte som männen.' Punkt slut. Slut på diskussionen, slut på den teologiska utvecklingen, slut på trons följdriktighet. Men också början på en stormflod av helt nya frågor, exempelvis: Är nattvarden

något som tillhör den kristna gemenskapen eller bara ett historiskt drama som vi upprepar gång på gång? Firar vi nattvard 'till hans åminnelse' eller 'i imitation av honom'? Betyder inkarnationen att Gud blev helt och fullt mänsklig eller blev Gud helt enkelt en man; d.v.s. ett konkret kön och till detta köns fördel?"³

Många katoliker anser att det inte finns några grundargument för att exkludera kvinnor från prästämbetet. En gallupundersökning från 2000 visade att 71 % av katolikerna i USA är för prästvigning av kvinnor. Religiösa grupper i Spanien som stödjer prästvigning av kvinnor har uppskattat att Irland, Portugal och Spanien har ungefär lika stor andel av personer som är för kvinnors tillträde till prästämbetet som USA.

Som citerades inledningsvis så har den nuvarande diskrimineringen av kvinnor i kyrkorna ingen grund i Jesus eller hans följeslagare utan i de historiska, sociala och kulturella kontexter i den grekiskromerska världen i vilken kristendomen utvecklades. I botten av kvinnornas exkludering från prästämbetet finns två problem som den katolska kyrkan och säkerligen inte heller de ortodoxa kyrkorna har lyckats att överkomma; den negativa uppfattningen om sexualitet generellt och mer specifikt den negativa uppfattningen om kvinnokroppen, samt bilden av Gud som man vilken leder till en hierarkiskt patriarkal förståelse av Skaparen.

I det apostoliska brevet *Mulieris Dignitaten* (1980) erkänner Johannes Paulus II att männens dominans över kvinnorna är ett tillstånd av synd. Men detta viktiga framsteg har förblivit överskuggad av det faktum att skillnaden mellan män och kvinnor bevaras i relation till prästämbetet. "Kristus, som bara kallade män till att bli hans lärjungar, gjorde det av helt fri vilja...

Forts. sid 4

Kvinnorna i kristenheten

forts. från sid 3

Framförallt så uttrycks i nattvardens sakrament Jesus frälsningsoffer i bilden av Kristus - brudgummen i relation till Kristi brud - kyrkan. Detta blir tydligt och uppenbart när den som celebrerar nattvardens sakrament - när prästen agerar i Jesu person - är en man⁷⁴

Margarita Pintos, med ett citat från Gertrude Heinzelmänn, påminner oss om att en grupp kvinnor 1965 utvecklade ett gemensamt verk som de presenterade för det andra Vatikanconciliet på följande sätt: ”Om dopet ger männen tillträde till sju sakrament men bara sex för kvinnorna så innebär det att dopet inte har samma effekt på kvinnor som på män vad gäller att bli medlem av Kyrkan. Om kvinnan hindras att få ett sakrament innebär det en diskriminering av de kyrkliga rättigheterna och en marginalisering av vissa medlemmar i Kyrkan och att mäns och kvinnors rättigheter inte är lika eftersom männen kan få ta emot prästvigningen medan kvinnorna inte har den möjligheten.”⁷⁵

7. Den helige Franciscus och kvinnorna

Som efterföljare till den helige Franciscus av Assisi så intresserar det oss att veta, liksom vid analyser av tidigare teman, hur Franciscus relaterade till kvinnorna och om hans förhållningssätt kan belysa vår reflektion. Kyrkan på Franciscus tid ansåg att mänskligheten var full av svaghet och moraliskt förfall och att man därför bör skydda sig från den. Klosterskribenterna delade denna kyrkans oro och författade texter som presenterade kvinnan som inkarnationen av Eva (ansedd som synderska och införelerska av synden).

Dåtidens politiska och juridiska strukturer nekade kvinnor aktiva roller i det civila samhället och upphöjde i det privata livet kvinnors dygd och trofasthet till fadern, maken och barnen. Kvinnornas frihet var mycket villkorad. Paradoxalt nog gav kyrkan samtidigt ett visst skydd för kvinnor mot påtvingade äktenskap genom att lyfta fram möjligheten att gå i kloster.

Den trubadurkultur som uppstod i Europa under senmedeltiden inspirerade till en förfining av smaken och känslolivet vilket bidrog till att i alla fall i teorin förädla synen på kvinnans roll i samhället. Franciscus växte alltså upp i en polariserad miljö som antingen upphöjde eller demoniserade kvinnorna.

Under sitt liv lärde Franciscus känna många kvinnor vars namn vi ofta inte känner; kvinnorna från Greccio som han beundrade, nunnorna från San Severino, de fem kandidaterna som han presenterade för Klara för att föra in i hennes kommunitet etc.

Men två kvinnor har en speciell plats i Franciscus liv; Klara och Jacoba. Den viktigaste vittnesbörden om hans relation till St. Klara kan vi läsa i boken *Ett sätt att leva*. Där bekräftar Franciscus bilden att han alltid tänkte att Klara hade samma kallelse och överlåtelse som han själv. Han bad att hon liksom hennes systrar skulle behandlas jämberdigt och han månade om dem på samma sätt som om sitt brödraskap. Klara var så medveten om den enorma betydelse deras ömsesidiga och jämställda relation hade att hon lovade att med varsamhet bevara den i hjärtat av sina klosterregler.

Vi kan konstatera att Klara är den första kvinna som skrivit klosterregler för kvinnor. Hennes storhet ligger i att hon förstod att anpassa de kriterier som var ledord för Franciscus och hans brödraskaps kringvandrande liv till ett bofast liv. Hennes klosterregler, som godkändes av påven två dagar innan hon dog, är frukten av och uttrycket för ett liv i trohet och slutpunkten på ett långt och inte alls enkelt väg.⁶

Det finns några historier som ger oss en positiv bild av Franciscus relation till kvinnor; Perusalegenden berättar om Franciscus besök i San Damiano för att behandla sin sjukdom och där han komponerar *Audite*, en underbar sång fylld av ömhet och omtänksamhet. Också i *Las Florecillas* finns det en vacker historia i form av en liknelse om en middag i Porciúncula. Vi känner till hans besök hos Jacoba i Rom eftersom de återspeglas i de böner han skrev när han närmade sig döden. Men det finns också texter som visar oss en Franciscus som är ångestfylld, orolig, okänslig och obstinat tillsammans med kvinnor. I en predikan från San Damiano verkar han neka systrarna den tröst som de hoppades på - när askan ströddes ut reciterar han ”nåd” och går därifrån i tystnad. Det finns också negativa uttalanden om kvinnor som tillerkänns Franciscus och som reflekterar den tidens syn på kvinnor i den klerikala litteraturen.

Franciscus var en extraordinär person som var helt fri från den kvinnofientliga mentaliteten i dåtidens kyrkor och den

generellt sett negativa bilden av den mänskliga naturen. Franciscus erbjuder oss i Solsången en djupt andlig vision för det inbördes förhållandet mellan alla varelser både maskulina och feminina.

Franciscus visade ihärdighet i att för det sanna evangeliets skull överbrygga de kulturella barriärerna och genom sitt liv utmanade han många av den tidens fördomar; bl.a. synen på kvinnor. Han gav allt sitt stöd till Klara i hennes arbete med att initiera ett nytt slags nunneliv för kvinnor utan att det byggde på ekonomisk avkastning. Det tog mer än fyrtio år innan påven slutgiltigt accepterade ”fattigdomens privilegier”.

Franciscus valde också kvinnliga förebilder till sig och till sina bröder. I ordensreglerna för eremiterna förespråkar han att bröderna ska vara som Marta och Maria och genom överenskommelser turas om med att ta den ena och den andra rollen: ”Om mamman tar hand om och älskar sitt biologiska barn - hur mycket mer kärleksfullt borde då inte var och en ta hand om sin andliga broder?”

8. Några slutsatser

I det västerländska samhället där vi bor finns det en generell och växande medvetenhet om kvinnans jämställdhet i olika sfärer i livet. Därför, och i samstämmighet med det Jesus gav uttryck för och som tidigare återgetts, så anser jag att man kan dra följande slutsatser:

- Att alla kristna kyrkor borde vara gemenskaper för personer - män och kvinnor - med samma frihet som evangeliet ger oss
- Att kyrkorna som gemenskaper av radikalt jämställda personer borde gestalta sig som en plats där alla talanger och personligheter respekteras och där den grundläggande jämlikheten mellan personer och grupper garanteras
- Att kyrkorna som gemenskaper av dem som följer i Jesus fotspår borde sluta att styras av patriarkala och paternalistiska strukturer och istället bli en plats för solidariskt syskonskap mellan systrar och bröder
- Att katolska kyrkan, vars beslutsorgan nästan helt domineras av män, blir en gemenskap av gemenskaper där män och kvinnor finns representerade i alla beslutsfattande organ, på försam-

Forts. nästa sida

Kvinnorna i kristenheten

forts. från sid 4

lingsnivå, stiftsnivå samt nationell och global nivå.

- Att den katolska kyrkan liksom de ortodoxa kyrkorna inte längre borde skjuta upp att underlätta för kvinnor att prästvigas och att lära från de kyrkor som redan har tagit detta beslut
- Att det är nödvändigt att förändra vår gudsbild genom att gå från en patriarkal gudsbild till en gudsbild där Gud är både far och mor med sammanflätade och jämställda maskulina och feminina sidor

Pedro Sanz, 14 november 2007

Översättning från spanska av Kristina Hellqvist, våren 2008

För källförteckning, se det spanska originallet

¹ Svenska kyrkan tog beslutet 1958 och exempelvis hade Danska kyrkan tagit beslutet tidigare. (Översättarens anmärkning)

² I originaltexten står det "den ortodoxa kyrkan". Eftersom det finns flera olika ortodoxa kyrkor har jag valt att använda pluralformen. (Översättarens anmärkning)

³ Joan Chittister (2006)

⁴ Mulieris Dignitatem

⁵ Heinzelmännchen (1964)

⁶ Citat från Fernando Uribe

Julens Mystik

forts. från sid 2

perioder genomströmmar oss. Vi vet nu, att det är Guds Ande i oss, och att vi måste värna om den och arbeta med den, så att den kan bli stärkt och komma att fylla hela vårt liv.

Guddomsgnistan är livet i alla ting och allt skapat är intet utan den. Det samma gäller också oss och alla de rörelser vi startar. Om vi inte lever detta liv i vårt egna inre, som rörelsen, religionen eller kyrkan ska vara uttryck för i det yttre, blir det hela ett tomt skal, utan någon form av liv. Vi är livet och själen i allt det vi startar.

Hur ska vi då fira julen? Den ska naturligtvis firas med alla de yttre och inre seder, som vi är vana vid. Vi ska bara förstå, att det är julens budskap som gäller för var och en av oss, inte förberedelse och stämningar. Vi vet, att Gud bor i oss, och vi vet, att det är möjligt för oss att bli Kristi lärjungar, i dag. Vi har under adventstiden genomgått de fyra stegen, som för oss till lärjungaskapet: Urskiljningsförmåga, Självförglömmande, Kärlek och Rätt handlingssätt. Vi ska i julen uppleva, att en människa, som kan leva upp till dessa saker och som kan utge sig själv som ett offer, kan bli den, som frälser världen ut ur dess ångest och nöd. Det är den lära, som Jesus Kristus gav oss för

2000 år sedan, som frälsa oss från ovetande och från alla de villfarelser, som är skuld till alla våra sorger och olyckor. Vi må nu göra en allvarlig insats för att främja Kristusbarnets växt i våra hjärtan. Låt oss få detta Kristusmedvetande att växa. Med en sådan insikt och ett harmoniskt sinne kommer det att vara möjligt för oss att känna igen Mästaren när han kommer för att nöta oss. Bara med ett sådant sinne kan vi veta om vi är på rätt väg.

Vi måste arbeta med att utvecklas i den vänlighet och kärleksfullhet som är kännetecknet för Kristus. Vi måste aktivera alla de egenskaper som är nödvändiga för den andliga människan: "Kärleksfullhet till allt som du möter, tålmodighet som ständigt växer och ett medlidande hjärta." Kan vi utveckla dessa ideal och göra dem levande i vårt liv kommer vi att kunna fira jul nu och i all framtid. För då har den årliga julstämningen blivit till en daglig samvaro med Guddomen och vårt medvetandes inträngande i intuitionens värld är inte längre något ouppnåeligt och överkligt.

Julen 1975

biskop Börge

Fritt översatt från danska av red.

Stilla natt, heliga natt!

Den 24:e december 1818 lämnade den vikarierande prästen Joseph Mohr i den nya församlingen St. Nicola i Oberndorf en dikt till vikarierande organisten Franz Gruber som också tjänstgjorde som lärare i Arnsdorf och bad honom att skriva en passande melodi för två soloröster och kör och för ett gitarrackompanjemang." Så beskrev Franz Xaver Gruber som komponerade sången tillkomsten av julsången "Stilla natt, heliga natt", som idag är världsberömd.

Antagligen skrevs texten som dikt redan 1816 av Joseph Mohr i Mariapfarr i Lungau (Salzburgs sydligaste landsdel). Det kan bara vara föremål för spekulationer varför den här texten gjordes om till en julsång två år senare. En teori är att orgeln i Oberndorfs kyrka var så dålig att man inte längre kunde spela på den. Därför skulle de båda upphovsmännen ha skrivit en sång för tenor, sopran och kör för julaftonen. Denna sång uruppfördes i St. Nikolaus-kyrkan i Oberndorf.

Sången "Stilla natt" framfördes sedan framför allt på de platser där Joseph Mohr och Franz Xaver Gruber var verksamma, men de nämndes då inte som upphovsmän. Inte förrän 1866 trycktes sången i en psalmbok i Salzburg. Innan dess spred familjerna Rainer och Strasser sången 1819 via Zillertal i Tyrolen till Leipzig (1832) och New York (1839). När katolska och protestantiska missionärer vid sekelskiftet gav sig ut till alla världens kontinenter hade de sången med sig. Idag är sången översatt till mer än trehundra språk och dialekter.

Stilla natt, heliga natt!

Allt är frid. Stjärnan blid
skiner på barnet i stallets strå
och de vakande fromma två.
Kristus till jorden är kommen,
oss är en Frälsare född.

Stora stund, heliga stund!

Änglars här går sin rund
kring de vaktande herdarnas hjord,
rymden ljuder av glädjens ord:
Kristus till jorden är kommen,
eder är Frälsaren född.

Stilla natt, heliga natt!

Mörkret flyr, dagen gryr.
Räddningstimmen för världen slår,
nu begynner vårt ljubelår.
Kristus till jorden är kommen,
oss är en frälsare född.

Namnets betydelse

Förr i tiden genomfördes dop bara en gång om året, nämligen under påskhelgen. Fastan användes som ett slags novitiat, då dopkandidaterna (de s.k. *katekumenerna*, en beteckning som fortfarande används bl.a. i den romerska kyrkan) fick undervisning om den kristna tron och kyrkolivet samt prövades för att kyrkan i möjligaste mån skulle kunna utröna om de var lämpliga. Före dopet fick de inte delta i hela mässan utan bara i dess inledning, och även sedan dop börjat ske även på andra tider under kyrkoåret kvarstod traditionen att inte släppa dopkandidaten särskilt långt in i kyrkan - det syns bl.a. i medeltida kyrkobyggnader, där dopfunten står strax innanför dörren i kyrksalen eller rentav i vapenhuset.

Någon namngivningsceremoni var inte kopplad till dopet, eftersom dopets sakrament inte handlar om namnet utan om inträdet i det kristna livet och medlemskapet i den kyrka i vilken man blir döpt. Men redan från början hände det att individer bad om och erhöll ett nytt namn i samband med dopet, dels för att symbolisera att man nu började ett nytt liv och dels för att man ville att ens namn skulle spegla den nya tron. Oftast skedde detta genom en latinisering av det namn man redan bar (för övrigt en tradition som studenter upprätthållit i Sverige in i modern tid, då man fram till 1950-talet latiniserade sitt efternamn då man antagits till högre studier), men

man kunde också anta namnet efter ett helgon som man beundrade och ville ha som sitt föredöme. Idag fortlever traditionen inom ordensväsendet, där munkar och nunnor erhåller nya namn i samband med att de avger sina eviga löften.

Så varför har namngivningen blivit så intimt kopplad till dopet att de flesta människor blandar ihop begreppen? De flesta tror att dopet är den rit då barnet officiellt får sitt namn, varför man säger att barnet "blir döpt" till sina namn, och också de föräldrar som inte avser att låta sitt barn bli upptaget i en kristen församling använder sig av dopet därför att de inte inser dess rätta betydelse utan tror att det handlar om en namngivningsceremoni. Hur kommer det här sig?

Svaret ligger i den vidskepelse som tyngde medeltidens folk och traditioner. Enligt den tidens synsätt ägde nämligen Djävulen alla själar som inte var döpta, men han kunde inte utnyttja sin makt över dem förrän han kände till deras namn. Och för att undvika att ens nyfödda barn drabbades av det onda, höll man barnets namn hemligt fram till dess den lilla kommit i säkerhet under Jesu Kristi beskydd. Namnet var mer än bara en persons "beteckning" - hela ens själ vilade i det namn man hade, och den som kände ens namn hade makt över en. Också ondskan var underkastad detta faktum, vilket bl.a.

uttrycks i den berättelse om hur Jesus kunde driva ut de onda andarna ur en man sedan han tagit reda på vad dessa hette (se t.ex. Markus 5:9, Lukas 8:30). Och ända fram till reformationen, då Sverige övergick från katolicism till protestantism, var namnsdagen viktigare än födelsedagen eftersom det var namnet, inte födelsestunden, som lade grunden till ens identitet. Denna tanke lever fortfarande kvar i katolska länder, där man också upprätthåller traditionen att ge sitt barn ett helgons namn som ett slags stöd, tröst och vägledning genom livet. Och nog är också vi präglade av traditionen... hur många visar inte intresse för namnens betydelse och ger sina barn namn som skall hjälpa dem att uppnå det de strävar efter? T.ex. har huvudpersonen i Galenskaparnas film "Leif" givit sin son namnet Maximilian "därför att du skall bli något stort" (Maximilian betyder "den störste"). Namnens betydelser var rentav så viktiga ända in i modern tid, att vissa namn ansågs tillhöra vissa stånd - att ge ett barn i de lägre stånden namn som tydde på höghet ansågs som högfärd, och att ge ett högreståndsbarn något annat än ett "adligt" namn var som att sätta en förbannelse på den lille stackaren...

Vet du vad ditt eget namn betyder? Om inte, så finns det flera bra hemsidor på Internet och en mångfald böcker att söka svaren hos. Så viktiga är namnen, att forskare och författare skriver hyllmetrar i ämnet!

Carina Carlström

Julens evangelium

Julens evangelium hämtar vi vanligtvis från evangelisten Lukas 2 kapitel verserna 1-14, men som alternativ kan officianten välja texten från evangelisten Johannes 1:1-14.

✠ I begynnelsen fanns Ordet, och Ordet fanns hos Gud, och Ordet var Gud. Det fanns i begynnelsen hos Gud. Allt blev till genom det, och utan det blev ingenting till av allt som finns till. I Ordet var liv, och livet var människornas ljus. Och ljuset lyser i mörkret, och mörkret har inte övervunnit det.

Det kom en man som var sänd av Gud, hans namn var Johannes. Han kom som ett vittne för att vittna om ljuset, så att alla skulle komma till tro genom honom. Själv var han inte ljuset, men han skulle vittna om ljuset.

Det sanna ljuset, som ger alla människor ljus, skulle komma in i världen. Han var i världen och världen hade blivit till genom honom, men världen kände honom inte. Han kom till det som var hans, och hans egna tog inte emot honom. Men åt dem som tog emot honom gav han rätten att bli Guds barn, åt alla som tror på hans namn, som har blivit födda inte av blod, inte av kroppens vilja, inte av någon mans vilja, utan av Gud.

Och Ordet blev människa och bodde bland oss, och vi såg hans härlighet, en härlighet som den ende sonen får av sin fader, och han var fylld av nåd och sanning.

Regnbågsbron

Kommer djuren till himlen? Frågan växer fram inom oss redan i barndomen, när vi sitter med katten, hunden eller kaninen i famnen och har börjat ana det stora mysteriet att livet inte är oändligt, att vi och allt annat levande en dag måste dö och att vi faktiskt inte vet någonting om vad som händer sedan. Och den fortsätter att förfölja oss genom livet, vartefter vi måste följa ett älskat husdjur på den där sista resan till veterinären och kommer hem med en tom transportbox eller ett koppel med halsband men utan vidhängande hund. Att vi inte kan skjuta det hela ifrån oss, vittnar det växande antalet djurkyrkogårdar om... och i vissa tidningar har det börjat dyka upp små dödsannonser som meddelar att en livskamrat gått ur tiden.

Eller snarare gått över regnbågsbron... har ni hört den legenden? Den berättar om en regnbåge som leder från vår värld till himmelriket, en bro som alla vandrar över den dag döden kallar oss bort från den nuvarande tillvaron. På andra sidan sträcker en sommaräng ut sig, och där är ett myller av lyckliga, friska och glada djur som leker, njuter av livet och blir ompysslade av kärleksfulla änglar. Också ditt husdjur finns där, din älskade hund, katt, kanin eller vad det nu är, som lämnade dig i så stor sorg och saknad för många år sedan... och som nu lever ett underbart liv, fri från smärta och rädsla. Tills en dag, då den mitt i leken lyfter huvudet - lyssnar - spanar... och störtar iväg mot regnbågsbronns fäste, där den slänger sig i famnen på dig, som just kommit dit. Och än en gång är ni tillsammans, denna gång för att aldrig skiljas igen.

Regnbågsbron är en realitet för framför allt kattälskande människor över hela världen - gör bara en sökning på nätet, så får ni se hur många sajter som tillägnats denna vackra bild av livet efter detta. Och det fantastiska är, att även ateister och andra som inte vill bekänna sig till en formulerad trosuppfattning, känner sig övertygade om att regnbågsbron existerar. Vad som skall hända dem själva är de långt ifrån säkra på... men att djuren kommer till himlen, det vet de.

För dessa människor är svaret givet: ja, visst kommer djuren till himlen! Men vad tror de etablerade religionerna? I de religiösa texterna beskrivs djuren oftast som oskäligen djur, som lägre stående varelser utan människans andliga resning. Även esoterismen och den religion som brukar utpekas som den mest djurvänliga, nämligen buddhismen, ses djuren som en lägre utvecklingsnivå utan andliga dimensioner och utan möjligheter till frälsning.

Fast i folklagen, den troende massan, börjar förändringarna att bli påtagliga... vår alltmer växande erfarenhet av att dela liv med ett eller flera djur gör oss uppmärksamma på att djuren bär på betydligt fler dimensioner än vad vi tidigare velat tillerkänna dem. Jag skall inte gå i polemik om huruvida djuren liknar oss i andligt hänseende... men personligen anser jag att djuren både har en själ och är intimt förknippade med Gud. Det går inte en dag utan att mina katter bevisar att de långt ifrån

Forts sid 8

Redaktionen vill önska läsarna
God Jul & Gott Nytt År!

Precis som änglarna, förbereder vi för Kristi ankomst...

LIBERALA KATOLSKA KYRKAN

Biskopsämbetet: Regionalbiskop Sten-Bertil Jakobson, Solrosgatan 16, 722 45 Västerås,
tel 021-33 34 70, mob 070-536 65 37, e-post regionary@lkk.se
Biskop Evert Sundien, Hagagatan 37, 113 47 Stockholm, tel 08-33 20 06, mob 070-660 42 69

STOCKHOLM

S:t Mikael och Alla Änglars Församling.
S:t Mikael Domkyrka, Flottbrovägen
5, St Essingen, 112 64 Stockholm, tel
08-656 26 65. Pg 5 58 95-7.
Ansvarig församlingspräst:
Biskop Evert Sundien, Hagagatan 37,
113 47 Stockholm, tel 08-33 20 06, mob
070-660 42 09

GÖTEBORG

Kontaktperson: Mikael Hallgren, Sand-
bäcksgatan 2, 431 33 Mölndal,
tel 0730-366 861.

NORRKÖPING

S:t Franciskus kyrkogrupp.
c/o Marianne Andersson-Söderström
Hörngatan 16 A, 602 34 Norrköping
tel 011-16 10 81

VÄSTERÅS

Maria församling.
Ansvarig församlingspräst biskop Sten-
Bertil Jakobson, Solrosgatan 16, 722 45
Västerås, tel 021-33 34 70.
Bankgiro 5604-2500

AVESTA

S:t Staffans kyrkogrupp.
Se Stockholm

UPPSALA

Maria församling.
Kontaktperson Gudrun Fleetwood, 018-
53 01 20, Pg 442 00 00-4.

LUND

S:t Rafaels Kyrkogrupp
c/o Stefan Brauer, Östen Undéns gata 5
227 62 Lund, 046-780 06 40

OTTERBÄCKEN

S:t Rafaels kyrkogrupp
c/o Carina Carlström, Amnevägen 34,
547 72 Otterbäcken, tel 0551-224 80

SAMFUNDET LIBERALA KATOLSKA KYRKAN I SVERIGE

Ordf. Nappe Holmström Björnus,
Furustigen 3, 133 34 Saltsjöbaden, tel
08-717 26 99
Pg 216 28-3

LKK INTERNATIONELLT

The Liberal Catholic Church
27 Old Gloucester St
London WC1N 3XX
United Kingdom
e-mail: LCC@kingsgarden.org

Presiding bishop Maurice Warnon

Hemsida:
<http://kingsgarden.org/LCC>

Information om kyrkan och försam-
lingarnas verksamhet kan du få på
Internet:

www.lkk.se

Communio är organ för den svenska
grenen av Liberala Katolska Kyrkan
och utkommer med fyra nummer
per år. Prenumeration sker enklast
genom att sätta in 100 kronor på
postgiro 88 82 44-1, COMMUNIO.

Ansvarig utgivare:
Sten-Bertil Jakobson, tel 021-33 34 70.

Redaktion:
Kristen Fast tel 08-724 83 28
Rose-Marie Johansson tel 018-55 01 91
Carina Carlström 0551-22 480

Redaktion och expedition:
Solrosgatan 16, 722 45 Västerås.

Tryck: JUSTNU-tryck, Västerås.
ISSN 0345-2018.

*Tankefrihet och rätt att ge uttryck
för den är en fundamental princip i
LKK. Kyrkan själv är inte ansvarig
för gjorda påståenden eller uttryckta
uppfattningar i denna tidning, bara
när de är betecknade "officiellt".*

Sista manusdag för nr 1-2009 är den
28 februari 2009.

Aktuell LKK-litteratur

Liturgi 3:e upplagan.....	135 kronor
Psalmbok.....	55 kronor
<i>LKK:s egna särpsalmer samt liturgiska psalmer och gradualer som ingår i kyrkans liturgi</i>	
Principförklaring och kort lärosammanfattning.....	20 kronor
99 frågor och svar om Liberala Katolska Kyrkan	50 kronor

All försäljning sker mot förskotts betalning till COMMUNIO pg 88 82 44-1
portofritt! Upplysningar genom Rose-Marie Johansson, Täljstensvägen
11G, 752 40 Uppsala, tel. 018-550191.

Har Du förnyat din prenumeration på Communio?

Tidningen kommer ut med 4 nr per år.

Prenumerera gör Du lättast genom att sätta in prenumerationsavgiften
100 kronor på postgiro 88 82 44-1

För medlemmar i nedanstående församlingar ingår Communio i medlemsavgiften:

S:t Mikael församling
Maria församling i Västerås

Regnbågsbron

forts. från sid 7

är några oskäligen drivna av
instinkter och inlärd reaktionsmön-
ster... de tänker, de känner och de rea-
gerar bevisligen på en andlig realitet.
Tror du mig inte, så kom hit någon gång
när vi firar gudstjänst och se hur mina
katter deltar i den!

Jag tror inte på reinkarnation, utan
lever i den fasta förvisningen att jag
efter döden skall gå in i det eviga livet,
i himmelriket. Och jag hoppas, som
miljoner andra djurälskare, att vägen
dit går över regnbågsbron... och att
alla mina älskade husdjur, som gått
före mig, skall möta mig vid motsatta
sidans brofäste. En himmel utan djur?!?
Otänkbart!

Carina Carlström